

СТАНОВИЩЕ
от проф. д-р Георги Асенов Арnaudов,
преподавател в Нов български университет,
професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство”,
за придобиване на образователната и научна степен „доктор“
по професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство”
с кандидат Линфу Та

Представената ми за написване на становище дисертация на Линфу Та на тема **„Създаване и развитие на китайския народен оркестър. Структура, видове, репертоар. Паралели и аналогии с европейския симфоничен оркестър“** е разработена в един впечатляващ и значителен обем от 263 страници. Структурата на дисертационния труд включва **Увод** (8 стр.), три основни глави – **Първа глава: „Произход и история на китайския народен оркестър в сравнителна аналогия с европейския симфоничен оркестър“** (78 стр.), **Втора глава: „Въведение в китайските музикални инструменти и сравнение с европейските музикални инструменти“** (108 стр.), **Трета глава: „Сравнителни звукови характеристики на китайския народен оркестър и западния симфоничен оркестър“** (38 стр.), както и **Заклучение** (7 стр.), **Библиография** (17 стр.) и **Справка за приносите на дисертационния труд** (1 стр.).

Предложеният дисертационен труд е посветен на изследване с висока научна и културна значимост, насочено към разглеждането на историческото развитие на китайския народен оркестър и неговите многообразни структури и културно значение разгледан в една, лично за мен много ценна съпоставка с европейския аналог на дълговековната китайската оркестрова традиция.

Темата е актуална, и така както е видно от регистъра на НАЦИД без аналог в българското музиковедие. В последната половин година имах великолепната възможност да рецензирам други две дисертационни изследвания посветени на китайските традиционни инструменти, които заедно с настоящата дисертация създават един много интересен корпус от органичностни изследвания на български език посветени на китайските музикални инструменти и оркестри. Това прави темата навременна и добре аргументирана като концепция.

Обектът на изследването е формулиран ясно и коректно и основната оптика на текста е насочена към китайският народен оркестър, разгледан в една приносна съпоставка с европейската оркестрова традиция.

Предметът на изследването е развит детайлно и обхваща както историческите процеси на възникване, утвърждаване, развитие и институционализация на този тип състави, така и „типовото многообразие на китайските народни оркестри и историческите траектории на инструментите,“. А всичко това представя една много добре разгърната и развита многопластова концепция за предмета на изследване.

Целта на изследването е също така много ясно заявена – да се осъществи цялостна реконструкция и аналитично осмисляне на развитието на китайския народен оркестър в исторически и съвременен план, да се анализират основните му характеристики, както и да се изведат неговите връзки със западноевропейската оркестрова традиция. По думите на дисертанта целта се състои в системното разглеждане на *„формирането и развитието на китайския народен оркестър, да анализира основните му характеристики и да изведе аналогии с европейската симфонична традиция, допринасяйки за междудисциплинарния диалог между Изтока и Запада.“*

Изследователските задачи са изброени в корпуса на текста на дисертацията, а в един по-разширен вид могат да бъдат видени и в текста на автореферата. Тяхната посока е пределно ясна и е насочена към историческо проследяване и съпоставяне на възникването и развитието на двата вида оркестри – в Китай и в Европа, към извършването на класификация на многообразните типове китайски народни оркестри, към – за мен особено приносното осъществяване на дълбочинен сравнителен анализ със западния симфоничен оркестър и изследване на взаимодействията и възможностите за интеграция между двете културни традиции. Тук виждаме и сериозно извършен анализ на съвременните контекст, тенденции, проблеми, перспективи. Задачите се вписват ясно в цялостната логика на текста на изследването и обхващат всички основни ключови аспекти на изследователския проблем. Мога да изведа спокойно че поставените изследователски задачи са ясно очертани, подредени логически, като те са конкретни и напълно адекватни на формулираната цел.

Като основен инструмент, при това много умело дисертанта използва набор от изследователски методи, които обхващат богат, разнообразен и адекватно подбран спектър спрямо така сложния контекстуален и времеви обхват на темата. Дисертантът е използвал както сравнителен исторически, така и сравнителен музикологичен анализ – бих определил и двата като централни за работата по изследването. Използвани са също така и етномузиколожки и културно-антроположки подходи, както и музикално-аналитични методи. Бих определил този интердисциплинарен подход като приносен и напълно оправдан и в пълно съответствие на заявената проблематика.

В един начален етап, в увода след очертаването на актуалността на темата, целите, задачите и методологията на изследването, Линфу Та поставя акцент върху необходимостта от разглеждане в сравнителен план на китайския народен и европейския симфоничен оркестър.

Този сравнителен метод може да бъде видян още в Първа глава която е фокусирана върху историческото развитие на китайския народен оркестър през различни династии в паралел с еволюцията на европейския симфоничен оркестър. Всичко това е направено с едно ясно разбиране за различните културни контексти и при едно обстойно разглеждане на основните етапи в развитието на оркестровата практика в Китай от древността до днес, както и

на историческите периоди в Европа. Дисертантът е отделил специално внимание на влиянието на западната музика върху китайската традиция, на съвременни управленски и културни модели, както и на подходите на работа и перспективите пред съвременния китайски народен оркестър.

Втора глава е посветена на историята, развитието и типологията на китайските и европейските музикални инструменти. Разгледана е еволюцията на китайските музикални инструменти от неолита до днес, като този исторически преглед е съпоставен с аналогичното развитие на европейските инструменти от древността до днес, както и процесите на културен обмен между Изтока и Запада. Дисертантът е поставил фокус по отношение на особеностите в конструирането и усъвършенстването на музикалните инструменти като основа за изграждането на оркестровото звучене.

Трета глава разглежда сравнителните звукови и акустични характеристики на китайския народен и западния симфоничен оркестър. Оптиката на изследването е насочена върху подходите и спецификите на изграждане на звуковия баланс в китайския народен оркестър, акустичните, конструктивните и технологичните различия в тембъра и изпълнителските техники, както и причините за тези различия. И отново, по един приносен начин са осъществени множество сравнителни анализи между китайските и европейските оркестрови практики.

В заключителен план се изследват и възможностите за съчетаване и интеграция на традиционни китайски и европейски музикални инструменти в съвременните оркестрови практики, като се очертават и възможни насоки за бъдещо развитие на китайския народен оркестър в контекста на развитието глобалните музикални процеси.

Теоретичната основа на разработката е изградена върху обширна и добре структурирана библиография съдържаща 68 библиографски единици, както и на 18 интернет източници. Те са цитирани коректно и точно в корпуса на текста на дисертацията, а използваната литература е осмислена и систематизирана критично. В корпуса на текста са вплетени и множество удачно избрани и поставени в контекста на изследването изображения и схеми.

Към дисертационният труд са представени четири публикации написани във връзка с темата на дисертационния труд написани в периода 2024–2025 г. и издадени в авторитетни академични сборници и научно списание. Две от тях са включени в сборниците от Докторантските четения към Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ ISSN 2367-4873 (2024 и 2025), а една – в сборника от Пролетните научни четения на АМТИИ – Пловдив - ISSN 1314-7005. Четвъртата публикация е в международното научно списание SCIENTIFIC ATLAS - ISSN 2738-7518 (2025, № 12). Темите на изследванията са свързани с китайската музикална традиция и нейното взаимодействие със западната музика, като обхващат развитието на китайския народен оркестър, акустични и темброви различия между китайски и западни инструменти, ролята на виолончелото и контрабаса в китайските оркестри, както и процесите на модернизация и

изграждане на национална идентичност в китайската музика. Изданията ДОКТОРАНТСКИ четения ...: сборник с материали от научна среща на докторанти от Националната музикална академия "Проф. Панчо Владигеров" и НАУЧЕН атлас: Сдружение "Долината на Перперек" са включени в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране.

Аз съм запознат с текста на автореферата, който е развит в рамките на 76 страници, в които точно и ясно е синтезирано съдържанието на дисертационния труд.

Приемам напълно изведените от дисертанта приноси, които се отнасят до издържаният исторически анализ на развитието на оркестрите, до изследването на систематизацията на характеристиките на музикалните инструменти и инструменталния баланс, до осъществения сравнителен анализ на жанровете в китайската и европейската оркестрови култури, а оттам и до изследването на културните взаимодействия между източната и западната музикална традиция, както и съвременните възможности и предизвикателства пред източните и западните оркестри и пътищата за търсене и реализиране на нови подходи.

На основата на горепосочените мои коментари, бележки и разсъждения си позволявам да оценя високо и по достойнство цялостната изследователска дейност на дисертанта Линфу Та по това високо приносно изследване на китайските народни оркестри и по написване текста на дисертацията. Поздравявам също така и научният ръководител Проф. д-р Григор Паликаров за работата му с дисертанта и за оказаното съдействие. С настоящето бих желал да предложа на уважаемото Научно жури да присъди на Линфу Та образователната и научна степен „доктор” по специалност 8.3. „Музикално и танцово изкуство”.

София, 15.05.2026 г.

Проф. д-р Георги Асенов Арнаудов